



Sammelband 079

Index locorum in hoc volumine  
explicatorum

- nr. 29 Pf. LXXXIV.  
4. Matth. II. 17. 18.  
28 Luc. I. 78.  
10 Act. XIII. 32. 33.  
20 Epist. V. 23.  
18 Gal. I. 34.  
11 Col. II. 14. 15.  
23 Cor. XIII. 2.  
26 1 Petr. III. 18.  
38 2 Petr. I. 19.  
6 Iud. 9.  
38 Apoc. XII. 16.

36  
35

FESTVM  
RESVRRECTIONIS CHRISTI  
RITE CELEBRANDVM  
INDICIT  
ET SIMVL  
DE  
VNO EX TRINITATE  
RESVSCITATO

DISSERIT  
ACADEMIA IVLIA CAROLINA

A. R. S. CXCICCLX.

---

HELMSTADII  
LITERIS SCHNORRIANIS.

FESTVM  
RESURRECTIONIS CHRISTI  
RITE CELEBRANDVM  
INDICIT  
ET RITVM  
DE  
VNO EX TRINITATE  
RESVCITATO

DISSERTATIO  
ACADEMIA IVLIA CAROLINA  
A. M. D. CC. LXX. III.

HELMSTADII  
LITTERIS SCHMIDTIANIS



ACADEMIAE IVLIAE CAROLINAE  
PRORECTOR  
IOANNES ERNESTVS SCHVBERT  
VNA CVM SENATV

S. D. P.

CIVIBVS ACADEMICIS.

**S**eculo VI. cum Imperator IVSTINVS regnaret, Constantinopoli orta est controversia de quaestione, *num unus ex Trinitate passus et crucifixus dici possit?* (a) MONACHI SCYTHAE, qui erant in urbe regia, id affirmandum esse censebant. Sed multos experti sunt adversarios, inprimis VICTOREM, Diaconum, a quibus propter hanc opinionem Eutychnianismi et Theopaschitarum erroris publice accusabantur. Aderant tunc Legati Pontificis Romani, ad componendas lites illuc missi. Quorum auctoritas cum apud Imperatorem et Purpuratos eius plurimum valeret, Scythae ab illis petebant, ut causam cognoscerent, et disputationem

A 2 sua

(a) Historiam huius certaminis ex instituto collegerunt HENR. NORRISVS in *sing. Dissert. de uno ex Trinitate passu*, *Opp. Tom. III. p. 779. seqq.* NATALIS ALEXANDER in *Hist. Eccl. Sec. VI. Cap. III. Art. II. Tom. V. p. 398. seqq.* BARONIUS in *Annal. ad A. C. 319. num. 89. seqq. Tom. VII. p. 46.*

sua sententia finirent. Illi vero huic contentioni se immiscere nolebant, rogati tamen ab Imperatore id declinare non poterant. Sententia tandem ferebatur contra Scythas, quoniam formula loquendi, qua utebantur, nec in Aëtis Synodi Chalcedonenſis, nec in Epistolis LEONIS Papae, nec in aliorum Patrum Scriptis legeretur. Monachi haec re offensi provocabant ad ipsum Pontificem, et nonnullos suae Sodalitatis Romam mittebant, ut Praesul Romanus, qui tunc erat HORMISDAS, legatorum sententiam emendaret. At eventus minime respondebat illorum expectationi. Pontifici haud consultum vibedatur, hos homines damnare, tum quod ipsi ferocis essent ingenii, et ad spargenda discordiarum semina prona, tum quod eos a VITALIANO foveri sciret, Viro magnae dignitatis et auctoritatis in aula Imperatoris. Sed nec approbare volebat illorum sententiam. Nam et a Legatis suis monitus erat, non parum periculi inde metuendum esse. Et a IVSTINIANO, Imperatoris ex Sorore Nepote, urgebatur, ut monachos istos compesceret. Itaque moras necessebat, legatorum suorum reditum expectans, ut cum illis consilia inire posset, quid pro circumstantiarum ratione omnium maxime expediret. Monachi vero longioris morae impatientes cum discessum minarentur, iussu Pontificis carcere includebantur. Forte liberior haec erat custodia, quae captivos clam aufugere volentes impedire non poterat. Nam fuga se proripiebant, relicta Romae fidei suae confessione, quam locis publicis affigi curaverant. Haec res adeo commovebat Pontificem, ut in monachos elapsos impetuosè et immoderate invheretur. Literas namque dabat ad POSSESSOREM, Episcopum Africanum, qui Constantinopoli haerebat

V  
rebat, et a quo de alio argumento consultus erat. (b)  
In hac epistola illis exprobrat charitatis, pacis, et totius  
ecclesiae odium; arrogantiam, inobedientiam, invidiam,  
obtreccionum et seditionum studium, et quicquid vi-  
tiorum alias mentee concipi potest. Nec haud obscure  
significat, se illorum doctrinam improbare, a qua perti-  
naces homines nec monitis, nec mansuetudine, nec au-  
ctoritate revocare potuisset. Ceterum publico hos ho-  
mines decreto ut pessimos haereticos haud dubie da-  
mnasset, si rebus humanis diutius interesse illi licuisset.

Nihilo tamen minus, cum eadem controversia sub  
IUSTINIANO recrudesceret, sententia, quam HORMIS-  
DAS damnaverat, a IOANNE II. P. R. approbatur. (c)  
Non sine magno animi dolore factum esse, ut Pontifex  
Romanus in hanc Antecessoris sui sententiae reformatio-  
nem consentiret, haud difficulter intelligimus. Quam-  
quam enim eo tempore Pontificis infallibilitas nondum  
directe affirmabatur, de tuenda tamen et conservanda  
sedis romanae auctoritate summo studio laborabant ro-  
mani praesules. Sed causae aderant gravissimae, quae  
Pontifici necessitatem imponebant, Scytharum sententi-  
am confirmandi, et, qui illis contradicebant, a sua com-  
munionem excludendi. Primum enim tunc existerat Mo-  
nachorum genus, quod NESTORII doctrinam seque-  
batur. ACOEMETAE vocabantur, quod singulas diei

A 3

ho-

(b) Epistola HORMISDAE ad POSSESSOREM extat in HARDVINI  
*Coll. Conc.*, Tom. II. p. 1038. *seqq.*

(c) Vid. IOANNIS II. P. R. Epistolae ad Imperatorem et Senatores  
apud HARDVINUM *loc. cit.* p. 1148. *seqq.*

(d) De horum monachorum institutis vid. NICEPHORVS CALLIS-  
TVS in *Hist. Eccl. Lib. XV. Cap. XXIII. p. 984.*

## VI

horas precibus et cultu DEi alternis vicibus transigerent, et somno carere viderentur. Hi cum negarent, Mariam dici posse DEiparam, Hormisdæ sententiam multum sibi prodesse videbant. Nam si nefas esset, dicere, unum ex Trinitate passum esse, nec unus ex Trinitate natus dici poterit. Quis vero tunc affirmare auderet, DEum esse, quem peperisset Maria? Ergo ut Nestorianismi causam recte agerent, apertius impugnabant Scythas, unum ex Trinitate passum esse, docentes, illisque Papæ auctoritatem obiciebant. IUSTINIANVS ab initio quidem Scythas oderat, nunc vero illorum partibus studebat, non ignorans, rem periculi plenam esse, si formulam loquendi ab illis adhibitam damnari pateretur. Itaque publico edicto Acoemetarum errorem prohibebat, credique et doceri volebat, et Mariam esse DEiparam, et unum ex Trinitate passum esse. Et ne Acoemetæ Pontificis patrocinio causam suam iuvarent, ad eum literas dedit, missaque splendida legatione petiit, ut suam fidei confessionem approbaret, ea, quæ ipse doceri iussisset, confirmaret, et Acoemetas contra Scythas pugnantes condemnaret. (e)

Roma non adeo hebes erat, ut dubitasset, iusta esse, quæ IUSTINIANVS peteret. Nec adeo imprudens, ut Imperatorem in causa iustissima offendere voluisset. Sed obstabat auctoritas HORMISDÆ, qui Scytharum sententiam novam, inauditam, falsam, et periculosam esse iudicaverat. Clerus etiam Romanus in partes scindebatur.

(e) Hæc omnia ex literis Imperatoris et Pontificis, supra iam citatis, colligi possunt. Legationis Iustiniani ad Pontificem mentionem quoque facit LIBERATVS in *Breviario de Causa Nestoriana et Eutychiana Cap. XX. in SEV. BINII Coll. Conc. Tom. IV. p. 397.*



Alii namque suadebant, ut Papa Imperatori assentiretur, praesertim, cum maxima pars Ecclesiae ipsius fidem teneat, et contraria sententia Nestorianismo aperte faveat. Aliis vero consultius videbatur, auctoritatis sedis romanae rationem habendam, nec recedendum esse ab Antecessoris decisione. In hac sententiarum diversitate ipse Pontifex censebat, consulendos esse Africanos, et praesertim FERRANDVM, Diaconum Carthaginensem, hominem totius occidentis eo tempore doctissimum, cuius fides et eruditio ubique celebrabatur. Negotium committebatur ANATOLIO, Diacono Ecclesiae Romanae. Nam ad hunc extat FERRANDI Epistola responsoria, in qua de quaestione controversa prolixè differitur. (f) Cum igitur et ille fidem catholicam servari haud posse sentiret, nisi unus ex Trinitate passus esse crederetur, (g) non amplius reluctandum esse Pontifex existimabat, sed, quae petierat Imperator, approbabat, formulam ab Hormisda damnatam pro pia et catholica declarabat, Acoemetas vero, eam impugnantes, damnabat.

Si

- (f) Extat FERRANDI Epistola in Biblioth. Patrum Maxima Tom. IX. p. 502. seqq.
- (g) Ibi inter alia scribit p. 505. Idcirco nunc quantum arbitror, quibusdam rectas fidei custodientibus regulam placuit, ionum de Trinitate passum fateri. Nihil quippe aliud sententia haec insinuare cognoscitur, nisi ipsum esse passum in carne, qui de Patre DEO natus est, id est, Christum, ne putetur homo purus tolerasse passionis iniurias. Hoc ergo dicit, qui unum de Trinitate passum dicit: Non est quavis persona, qui passus est, sed ad numerum pertinet Trinitatis. Manens enim DEI Filius impassibilis secundum divinitatem, per susceptionem naturae passibilis passioni subiicitur. Et quamvis alia sit in illo natura, per quam semper impassibilis perseverat, alia, per quam dicitur temporaliter passus, ipse tamen impassibilis passus est. Non alius est impassibilis, et alius passus est. Iste autem impassibilis ipse est DEI Filius, DEUS unigenitus, etc.



## VIII

Si de statu illorum temporum nihil nobis constaret, sed tantum fidei ratio haberetur, quam profitebantur omnes, qui de quaestione disputabant, haud immerito mirarēmur, de ea dubitatum aut disputatum esse. Christus enim, qui passus et crucifixus erat, aeternus DEi filius, Patri ὁμοούσιος, et unus ex Trinitate esse, ab omnibus credebatur. Nota etiam erant loca Scripturae, quae de DEO, et filio DEi, crucifixionem, sanguinis effusionem, et mortem praedicabant. Act. XX. 28. Rom. V. 10. 1. Cor. II. 8. 1. Io. I. 7. Quid igitur impediēbat, quo minus unus ex Trinitate passus dici posse a nonnullis crederetur? Huius rei ratio ex Eutychnianismi metu, forte etiam ex quorundam simplicitate, et Seculi genio, cui omnes formulae loquendi, Conciliorum vel Patrum auctoritate nondum confirmatae, videbantur suspectae, reddi debet. Concreta et abstracta naturarum eo tempore nondum satis distincta erant. Hinc quod de concreto divinae Christi naturae vi unionis personalis recte praedicabatur, non raro de divina natura in abstracto praedicari videbatur. Cum ergo vocabula concretiva, usu recepta, adhibebantur, nemo eutychnianam haeresin praesumebat. Si quis vero vocabula aequipollentia, sed minus nota, pro illis substitueret, aliquid periculosi affirmare videbatur. Sic ex. gr. neminem offēdebat haec propositio: *Filius DEi crucifixus est*; Sed formula, *Vnus ex Trinitate crucifixus est*, licet idem significaret, aliud tamen significare credebatur. Nempe *unus ex Trinitate* pro ipsa divina Christi natura in se et abstractivè spectata poni videbatur. Hinc sensus illi affingebatur, *ipsam divinam naturam passam et crucifixam esse*, quae sententia omnino erat eutychniana.

Quo

Quo facilius autem sententia ferri poterat de quaestione: Num unus ex Trinitate passus et crucifixus sit? eo plus difficultatis habitura fuisset quaestio: *Num unus ex Trinitate RESUSCITATUS dici queat?* Scilicet prior quaestio ex unione personali immediate decidi poterat. Nam si ille, qui cruci affigebatur, non tantum verus homo, sed etiam verus DEUS erat, et quidem secunda divinitatis persona, h. e. unus ex Trinitate, utique et unus ex Trinitate crucifixus erat. Quod qui negaret, eum simul negare oporteret, Christum unum ex Trinitate esse. Sed de CHRISTO RESUSCITATO difficilius videri posset quaestio. Mors enim interveniebat, et quamvis, cum in cruce moreretur, unus ex Trinitate esset, quaeri tamen posset, num et ille, qui morte iam extinctus erat, in sepulchro iacebat, et iam ad vitam revocari debebat, unus ex Trinitate fuerit? Quod si tamen sanae doctrinae de persona Christi habeatur ratio, nec inanium speculationum subtilitate delectari velimus, dicendum omnino esse, facile videbimus, *unum ex Trinitate non minus resuscitatum, quam crucifixum et mortuum esse.*

Nam primo certum est axioma, *eundem esse resuscitatum, qui mortuus et crucifixus est.* Quod enim sicuti ex sua ipsius evidentia constat, ita et Scripturarum auctoritate probatur. Nam Petrus prolixa oratione de resurrectione Christi disserens, inquit, *hunc ipsum Iesum, quem occidissent Iudaei, a DEO resuscitatum esse.* Act. II. 24. 32. Eodem modo alia occasione de Christo resuscitato loquitur. Act. X. 39. 40. Paulus autem Rom. IV. 25. testatur, *eundem Iesum, qui propter peccata nostra traditus esset, propter iustitiam nostram resuscitatum esse; et*

X

Rom. VIII. 34. *Christum adesse, qui mortuus, et resuscitatus esset.* Nec opus est plurium exemplorum excitatione. His enim testimoniis plena est tota Scriptura, quae docent, eundem esse Iesum, qui mortuus est, et a morte iterum resurrexit. At vero idem ille, qui mortuus est, unus erat ex Trinitate. Quidni ergo et unum ex Trinitate resurrexisse dicamus? Nec peregrina haec videri potest loquendi formula, quae tantum ratiociniis construenda esset, et quam Scriptura ignoraret. Nam Petrus, cum aliquando publicum resurrectionis Christi testimonium perhiberet, his utebatur verbis: *Princeps vitae occisus et resuscitatus est a mortuis.* Act. III. 15. Ergo qui gloriose resurrexit, hoc loco ab Apostolo appellatur **PRINCEPS VITAE**, ἀρχηγός τῆς ζωῆς. Hoc nomen Redemptori nostro sine dubio competit, quatenus est verus et altissimus DEUS. Nam hoc respectu ζωὴν ἐν ἑαυτῷ perinde habere dicitur, ac Pater. Io. V. 26. Et hoc respectu singulis quoque animantibus vitam dedit, conservat, et aliquando restituet. Solus enim DEUS est fons et principium vitarum. Iob. X. 12. XXXIII. 4. Sach. XII. 1. Act. XVII. 25. Quodsi ergo Christus resuscitatus et resuscitandus dicitur princeps vitae, hoc autem respectu unus ex Trinitate est, certe et resurrectio de uno ex Trinitate praedicari debet.

Forte autem haec omnia improprie intelligenda viderentur, nisi constaret, *unionem personalem* et in triduo mortis perstitisse. Nam *resurrectio* est idioma humanitatis, *unus autem ex Trinitate* concretum divinae naturae. Hinc propositio, *unus ex Trinitate resuscitatus est*, ad propositiones idiomaticas, et quidem primi generis, pertinet, cuius fundamentum est unio personalis. Nam quia

quia Filius Mariae et Unus ex Trinitate sunt una eademque persona, illius idiomatica propter hoc vinculum de Uno ex Trinitate praedicari possunt. Si vero unio illa morte sublata esset, haec praedicandi ratio nullum haberet fundamentum. Quid igitur de hac unione tempore mortis sentiendum sit, paucis exponemus.

Nimirum *unio personalis non cessabat in triduo mortis*. Nam mors temporalis, qua Christus in cruce extinguebatur, nihil habet, quod unionem personalem solvere potuisset. Mors ipsa est privatio vitae naturalis, seu mutatio, qua vinculum animae et corporis rumpitur. At vero relatio Humanitatis ad Divinitatem, qua unio personalis continetur, plane diversa est a relatione corporis ad animam, quae vitam naturalem constituit. Ergo humana Christi natura mori poterat, salva unione personali. Praeterea si mors hypostaticam unionem sustulisset, ipsa incarnatio Filii DEI aboleri debuisset. *Λόγος ἑνσαρκος*, qualis a prima conceptione erat, rursus factus fuisset *λόγος ἄσαρκος*. Nam unio personalis proxime et immediate ab incarnatione dependet. Simulac Filius DEI suam hypostasin cum humana natura communicabat, DEus et Homo facti sunt una persona. Sed incarnatio revocari aut aboleri haud potuit. Quae semel assumpta erat in divinae hypostaseos communionem Humanitas, eam semper participare debebat. Nulla enim aderat ratio, eam ab hac communionem excludendi. Hinc et Paulus de toto exinanitionis statu restatur, quod Christus fuerit *ἐν μορφῇ Θεοῦ*. Phil. II. 6. Mors autem et illius status ad exinanitionem omnino pertinet. Quare dubium esse non potest, quin unio personalis in ipso quoque mortis triduo persistit. Nec, si illa hoc tempore interrupta fuisset, Christi

## XII

stus eodem tempore exinanitus dici posset. Nam exinanitio est spontanea abstinencia ab usu plenario divinae maiestatis, in humana Christi natura vere habitantis. Hanc perperuam et ne ipsa quidem morte interruptam unionem hypostaticam PATRES CONCILII CHALCEDONENSIS profitebantur, cum credi docerique vellent, unionem istam factam esse *ἀδιαιρέτως* et *ἀχωρίτως*. Equidem hanc loquendi formulam NESTORIO opponebant, qui duas Christi naturas dividere, duasque personas statuere credebatur. Sed quoniam simpliciter et in genere pronuntiabant, nullam naturarum seiunctionem aut distantiam admittendam esse, haec confessio ad mortis quoque statum merito extenditur. Hoc certe dubio caret, veterem ecclesiam graecam ita semper sensitse. Testem huius rei inter alios appellare possumus IOANNEM DAMASCENVM, qui de unione personali tempore mortis ita differit: *Quamvis Christus ut homo mortem obierit, sanctaque ipsius anima ab immaculato corpore distracta sit, divinitas tamen a neutro, h. e. nec ab anima nec a corpore quoquo modo seiuncta est, ἀλλ' ἡ Θεότης ἀχώριστος ἀμφοτέρων διέκεινε, neque propterea persona una in duas divisa fuit. Si quidem et corpus et anima simul ab initio in Verbi persona existentiam habuerunt, ac licet in morte divulsa sint, utrumque tamen eorum unam Verbi personam, qua subsisteret, semper habuit.* (h) Eandem doctrinam post sequebantur SCHOLASTICI. Cum THOMAS hoc argumentum tractat, affirmativam sententiam amplectitur, eamque duabus rationibus confirmat: Primum, quod  
in

(k) IOANNES DAMASCENVS *de Fide Orthodoxa Lib. III, Cap. XXVII. Opp. Tom. I. p. 251.*

in symbolo apostolico FILIVS DEI non tantum natus, passus, et crucifixus, sed et SEPULTVS dicitur, humana vero, quae de divina natura praedicantur, deficiente unione personali praedicari nequeunt; secundo quia, quod per gratiam datum est, sine culpa rursus tolli haud potest, ideoque unio personalis, quae humanitati per gratiam contigisset, morte tolli non potest, nulla videlicet culpa in Christum cadente. (i) Sic et NOSTRI THEOLOGI semper docuerunt, salvam mansisse unionem personalem, cum Christus moreretur. (k)

Sed qui forte aliter sentiunt, non sine specie obiicere possent, *unionem existere inter DEum et Hominem, Christum vero in triduo mortis non fuisse hominem, ideoque nec hypostaticam unionem perstitisse.* Quaestio, *num Christus in triduo mortis verus fuerit homo*, non parum exercebat Scholasticos. Huius enim generis subtilitatibus magis delectabantur, quam veritatibus gravioris momenti, quae sine obscuritate in nostram salutem revelatae sunt. LOMBARDVS in ea fuit sententia, Christum et hoc tempore verum hominem fuisse, dicendum esse. Quantum ego perspicio, haec utebatur ratione, quod anima et corpus unita fuissent cum Verbo, hoc autem vinculum animam et corpus inter se quodammodo uniret. (l) THOMAS vero sententiam hanc haereticam esse

(i) THOMAS AQUINAS in *Summa Part. III. Qu. L. Art. II. p. 122.* Similia habet LOMBARDVS *Lib. III. Sentent. Dist. XXI. p. 283. et THOMAS DE ARGENTINA Comment. in Lib. IV. Sentent. Lib. III. Dist. XXI. Qu. I. p. 35.*

(k) Inter plures alios laudasse sufficit B. IO. GERHARDVM in *Harm. Euang. Cap. CCII. p. 2031. et IO. CONR. DANHAVERVM in Christosofia Sect. III. Art. IV. p. 239.*

(l) LOMBARDVS *Lib. III. Sent. Dist. XXII. p. 287.*

## XIV

esse putat, quod veritatem mortis Christi tolleret: Nam ad esse hominis requiri animae et corporis unionem, eaque sublata hominem non amplius esse hominem. (m) Recte sine dubio et prudenter de hac disputatione iudicavit GERHARDVS noster, eiusmodi quaestiones otiosas, quae nil nisi pugnas generarent, cavendas esse. *Acquiescamus in illa fidei simplicitate*, inquit, *quod Christus vere fuerit mortuus, anima scilicet a corpore soluta, ac quod nihilo minus in media morte unio personalis inter λόγον et carnem, atque inter λόγον et animam Christi permanserit, quod mysterium in huius vitae caligine non poterimus cogitatione, nedum verbis assequi.* (n) Sapienter namque abstinuit a discussione quaestionis, quae in re ad fidem pertinente nihil haberet momenti. Sive enim dicamus, Christum in triduo mortis verum fuisse hominem, sive id negemus, inconcussa tamen stabit unio personalis, in statu mortis continuata. Quamquam enim unio inter DEum et Hominem esse recte dicitur, hoc tamen non ita accipi debet, ac si haec unio subsistere haud posset, nisi anima et corpus naturale suum vinculum retinerent. Potest illud omnino solvi, licet unio Divinitatis cum anima et corpore Humanitatis perduret. Si quis voci *hominis* nimis subtiliter inhaerere vellet, de voce magis, quam de re ipsa disputaret. Ne quis tamen tanti ponderis hanc quaestionem esse putet, ut solvi nequeat, breviter tantum monemus, cuncta redire ad notionem hominis. Qui putant, hominem esse animal rationale, h. e. compositum aliquod, ex anima et corpore

iu.

(m) THOMAS in *Summa Part. III. Qu. L. Art. IV. p. 122.*(n) GERHARDVS in *Herm. Evang. loc. cit. p. 2032.*



inter se unitis constans, sic ut sine hac utriusque substantiae coniunctione homo concipi nequeat, illis omnino dicendum est, Christum in triduo mortis non fuisse verum hominem. Nam si iuxta hanc definitionem et tempore mortis verus fuisset homo, neganda foret vera ac realis animae et corporis separatio, neganda esset mors ipsa. Qui vero hominem esse censent quemcunque spiritum, cui destinatum est proprium corpus terrenum, sive hoc corpus vere unitum sit cum spiritu, sive ab eo seiunctum, ille Christum in triduo mortis verum fuisse hominem, affirmare poterit. Atque tuac locum haberet distinctio inter hominem vivum et mortuum, quam nonnulli ad dirimendam hanc controversiam adhibuerunt. Homo namque vivus foret anima, quae corpore suo proprio sibi quae destinato fruitur; Mortuus autem anima, quae usu et ministerio corporis caret, quamquam illud habeat, et ad illud aliquando reditura sit. Sed quaecunque tandem opinio placeat, hoc certum fixumque manet, *unum ex Trinitate resuscitatum esse.*

Atque haec rerum consideratio **VESTRAM** sine dubitatione parum excitabit pietatem, **CIVES OPTIMI**, ut maiori reverentia et mentis castitate magnam illam resurrectionem meditemini et celebretis, cuius recordationi dies, qui **DEI** beneficio iam redeunt, sacros esse voluit pia antiquitas. Resuscitatus ille, quem Vobis praedicabimus, non est merus homo, sed ipse **DEI Filius**, princeps vitae, **VIVUS EX TRINITATE**. Est omnipotens ille Dominus, qui vitam assumtae humanitatis suae ponere, atque eam sibi rursus restituere poterat. Quamquam enim gloria et virtute Patris sui resurrexisse dicatur Rom. VI. 4. Eph. I. 20. ipse tamen vitam sibi red-

reddere potuit, et vere reddidit. Nam quicquid Patrem operari videt, id ipsum et ille operatur. Io. V. 17. 19. Quemadmodum Pater mortuos resuscitat, ita et filius ad vitam redire iubet, quos vult. Io. V. 21. Quare et ipse mortis, quam sponte subierat, vincula fregit, et propria virtute egressus est e sepulchro. Carne quidem interficiebatur, sed Spiritu h. e. divinitate sua vitam sibi restituit. 1. Pet. III. 18. Hic idem DEus omnipotens, unus ille ex Trinitate, est simul resurgentium dux et princeps. In Scriptura appellatur ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, 1. Cor. XV. 20. 23. et πρῶτος ἐν τῶν νεκρῶν. Col. I. 18. Atque hoc quidem ideo, ἵνα γένται ἐν πᾶσι πρωτεύων, ut in omnibus primatum teneat. Quantum vero inde nobis nascitur solatium! Si ductor resurgentium et resuscitandorum unus est ex Trinitate, qui non tantum mortuos resuscitat, sed et ipse resuscitatus est, dulce est mori, et gloriosum resurgere, quod eadem nobis contingit mutatio, quam unus ex Trinitate subire non dedignatus est. Caput et socium in resurrectione habituri sumus eum, qui ipse est DEus altissimus, fons et principium vitarum. Haec similis Christi nostrorumque corporum conditio arctiori vinculo nos coniunget cum eo, qui veram et absolutam habet immortalitatem, et in luce inaccessiblei caelestis gloriae habitat. Utinam haec omnia sanctam ac venerabilem Vobis redderent sanctissimi Redemptoris resurrectionem, spem vero Vestrae ipsorummet resurrectionis non alerent modo, sed et augmentiorem et laetiores efficerent! P. P. in Academia Iulia Carolina, D. V. Apr. MDCCLX.



153883

X 2286633 ✓

ULB Halle  
007 138 997

3



R

ND 18



36  
365

FESTVM  
RESVRRECTIONIS CHRISTI  
RITE CELEBRANDVM  
INDICIT  
ET SIMVL  
DE  
VNO EX TRINITATE  
RESVSCITATO

DISSERIT  
ACADEMIA IVLIA CAROLINA

A. R. S. CIOCCCLX.

HELMSTADII  
LITERIS SCHNORRIANIS.

